

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze projednal v neveřejném zasedání konaném dne 6. září 2024 stížnost poškozené České republiky zastoupené Ministerstvem financí, sídlem Letenská 15, 118 10 Praha, IČ: 00006947, podanou proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 12. března 2024, č.j. 42 T 7/2021-21397, a rozhodl

takto:

Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením Městského soudu v Praze (dále jen, „městský soud“) ze dne 12. 3. 2024, č.j. 42 T 7/2021-21397, bylo rozhodnuto o návrhu odsouzeného Ing. [jméno] [příjmení] na zrušení zajištění, a to tak, že:

I. Podle § 48 odst. 1, písm. c) tr. ř. se ruší zajištění věcí, které byly původně zajištěny

usnesením Policie ČR, Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV, odbor daní, č.j. NCOZ -10515-420/TC-2017 ze dne 14. 3. 2019, kterým zajistil policejní orgán podle § 79a odst. 1 tr. ř. za použití § 79g tr. ř. jako náhradní hodnotu tyto věci:

pozemek p. č. 2386/2, orná půda, o výměře 3 961 m², pozemek č. 2386/7, orná půda, o výměře 592 m², pozemek č. 2386/49, ostatní plocha (ostatní komunikace), o výměře 749 m², pozemek č. 2386/50, zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 486 m², na pozemku stojí stavba č.p. 1044, rodinný dům v SJM [příjmení] [jméno] a [příjmení] [jméno] (LV 10670), pozemek č. 2386/51, ostatní plocha (sportoviště a rekreační plocha), o výměře 692 m², pozemek č. 2386/52, orná půda, o výměře 37 m², pozemek č. 2386/94, zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 57 m², na pozemku stojí stavba bez č.p./č.e., jiná stavba v SJM [příjmení] [jméno] a [příjmení] [jméno] (LV 10670), pozemek p. č. 2756/1, ostatní plocha (neplodná půda, o výměře 837 m², pozemek p. č. 2756/3, ostatní plocha (neplodná půda), o výměře 132 m², vše vedené KÚ pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Kutná Hora v katastrálním území č. 793655 Zruč nad Sázavou, obec Zruč nad Sázavou, vlastnické právo je zde zaevidováno na majitele [jméno] [příjmení] a z části, konkrétně se jedná o stavby (pozemek č. 2368/50, na kterém stojí stavba č. p. 1044 a pozemek č. 2386/94, na kterém stojí stavba bez č.p./č.e., jsou ve vlastnictví [příjmení] [jméno] [příjmení], [rodné číslo] a [jméno] [příjmení], [rodné číslo], bytem Jiřická 100, Zruč na Sázavou,

usnesením policejního orgánu Policie ČR, Národní centrály proti organizovanému zločinu SKPV, č.j. NCOZ-10515-443/TC-2017 ze dne 15. 3. 2019, kterým zajistil policejní orgán podle § 79a odst. 1 tr. ř. za použití § 79g tr. ř., při domovní prohlídce konané v místě bydliště obviněného [příjmení] [jméno] [příjmení], na adrese Jiřická 1044, Zruč nad Sázavou dne xanon-237x, a to finanční prostředky, v celkové částce 10 012 000 Kč a 125 000 Euro (ekvivalent k datu zajištění činí 3 208 750 Kč), když byly zajištěny částky 914 000 Kč jako stopa č. 2, nalezena v sáčku v trezoru v 3. patře, 2 056 000 jako stopa č. 3, nalezena v igelitové tašce v trezoru ve třetím patře a fin. hotovost ve výši 7 042 000 Kč a 125 000 EUR, stopa č. 4,

usnesením policejního orgánu Policie ČR, SKPV NCOZ Praha 5, ze dne 19. 3. 2019, č.j. NCOZ - 10515-485 /TC -2017-412301-, kterým zajistil policejní orgán podle § 79a odst. 1 tr. ř. za použití § 79g tr. ř., finanční prostředky na bankovním účtu č. [bankovní účet], vedeném u České spořitelny, a.s. pro Ing. [jméno] [příjmení] do výše 251 039,55 Kč, včetně příslušenství a peněžních prostředků na účet dodatečně došlých a peněžní prostředky na účtu č. [bankovní účet] vedeném u České

spořitelny, a.s. pro Ing. [jméno] [příjmení] do výše 504 265 Kč, včetně příslušenství a peněžních prostředků na účet dodatečně došlých,

usnesením policejního orgánu Policie ČR, SKPV NCOZ Praha 5, ze dne 19. 3. 2019, čj. NCOZ - 10515-484/TČ-2017-412301-, kterým zajistil policejní orgán podle § 79a odst. 1 tr. ř. za použití § 79g tr. ř. peněžní prostředky na bankovním účtu č. [bankovní účet], vedeném u Komerční banky a.s. pro majitele Ing. [jméno] [příjmení], a to až do výše 1 323 150,64 Kč včetně příslušenství a peněžních prostředků na účet dodatečně došlých,

a jejichž zajištění bylo změněno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26.1.2023, sp. zn. 42 T 7/2021, které nabylo právní moci dne 26.7.2023, když tyto byly následně zajištěny podle § 47 odst. 1 tr. ř. za účelem zajištění nároku poškozeného.

II. Podle § 48 odst. 1, písm. c) tr. ř. se ruší zajištění věcí, které byly původně zajištěny

usnesením policejního orgánu Policie ČR, SKPV NCOZ Praha 5, ze dne 19. 3. 2019, čj. NCOZ- 10515-489 /TČ -2017-412301-, kterým zajistil policejní orgán podle § 79a odst. 1 tr. ř. za použití § 79g tr. ř. peněžní prostředky na bankovním účtu č. [bankovní účet], vedeném u Fio banky, a.s., IČ 61858374, se sídlem Praha 1, V Celnici 1028/10, PSČ 11721, majitel právnická osoba FG servis, spol. s r.o., IČ 25099566, se sídlem Praha 1, V Celnici 1028/10, a to až do výše 860 291,70 Kč, včetně příslušenství a peněžních prostředků na účet dodatečně došlých,

a jejichž zajištění bylo změněno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26.1.2023, sp. zn. 42 T 7/2021, které nabylo právní moci dne 26.7.2023, když tyto byly následně zajištěny podle § 47 odst. 1 tr. ř. za účelem zajištění nároku poškozeného.

III. Podle § 77b odst. 3) tr. ř. ve spojení s § 344a odst. 1 tr. ř. se ruší zajištění věcí, které byly původně zajištěny:

usnesením policejního orgánu Policie ČR, SKPV NCOZ Praha 5, ze dne 19. 3. 2019, čj. NCOZ - 10515-486 /TČ -2017-412301-, kterým zajistil policejní orgán podle § 79a odst. 1 tr. ř. za použití § 79g tr. ř. peněžní prostředky na bankovním účtu č. [bankovní účet] vedeném u České spořitelny, a.s., IČ 45244782, se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, majitel právnická osoba VARIEL, a.s., IČ 45148287, se sídlem Průmyslová 1034, 285 22 Zruč nad Sázavou, a to až do výše 1 107 929,02 Kč, včetně příslušenství a peněžních prostředků na účet dodatečně došlých,

a jejichž zajištění bylo změněno usnesením Městského soudu v Praze ze dne 26.1.2023, sp. zn. 42 T 7/2021, které nabylo právní moci dne 26.7.2023, když tyto byly následně zajištěny podle § 47 odst. 1 tr. ř. za účelem zajištění nároku poškozeného,

a současně se takto zajištěné finanční prostředky nově zajišťují k výkonu peněžitého trestu.

2. V odůvodnění napadeného usnesení městský soud nejprve zopakoval předchozí rozhodování ohledně zajištění shora uvedených nemovitostí a finančních prostředků. Ve stručnosti lze shrnout, že uvedený majetek byl původně v rámci přípravného řízení zajištěn na základě § 79a odst. 1 tr. ř. za použití § 79g tr. ř., tedy jako náhradní hodnota. Usnesením městského soudu ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. 42 T 7/2021, pak byl podle § 77b odst. 3 tr. ř. změněn důvod zajištění věcí, a to tak, že byly dále zajištěny podle § 47 odst. 1 tr. ř. za účelem zajištění nároku poškozené České republiky. V trestní věci, ke které se zajištění shora uvedeného majetku váže, bylo meritorně rozhodnuto rozsudkem městského soudu ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. 42 T 7/2021, který nabyt právní moci ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 9. 2023, č.j. 4 To 42/2023-20946. Podáním ze dne 21. 2. 2024 se jeden z odsouzených, Ing. [jméno] [příjmení], domáhal zrušení zajištění majetku. Odsouzený uvedl mimo jiné, že odsuzující rozsudek nabyt právní moci dne 20. 9. 2023, tedy před téměř pěti měsíci, a proto žádá, aby soud zrušil zajištění shora specifikovaného majetku, a to z důvodu uvedeného v § 48 odst. 1 písm. c) tr.ř. Městský soud dospěl

k závěru, že žádost odsouzeného je důvodná a rozhodl, jak je výše uvedeno. K jednotlivým výrokům napadeného usnesení pak ještě městský soud dodal, že pokud jde o majetek zajištěný ods. Výbornému, není důvod pro změnu zajištění, neboť peněžitý trest již byl tímto odsouzeným uhrazen. Stejně závěry se pak váží také k majetku právnické osoby FG servis, spol. s r.o., IČ 25099566, neboť této právnické osobě nebyl peněžitý trest ukládán. Pokud jde o majetek zajištěný právnické osobě VARIEL, a.s., IČ 45148287, sice platí, že i vůči ní je již naplněna hypotéza ustanovení § 48 odst. 1, písm. c) tr. ř., nicméně současně platí, že této právnické osobě byl v této trestní věci pravomocně uložen peněžitý trest ve výši 400 denních sazeb, přičemž jedna denní sazba činí 50 000 Kč, tj. celkem ve výši 20 000 000 Kč, který doposud nebyl ani z části uhrazen. Vzhledem k tomu tedy městský soud vyslovil, že peněžní prostředky na bankovním účtu č. [bankovní účet] vedeném u České spořitelny, a.s., IČ 45244782, se sídlem Praha 4, Olbrachtova 1929/62, PSČ 140 00, majitel právnická osoba VARIEL, a.s., IČ 45148287, se sídlem Průmyslová 1034, 285 22 Zruč nad Sázavou, a to až do výše 1 107 929,02 Kč, včetně příslušenství a peněžních prostředků na účet dodatečně došlých, se nově zajišťují k výkonu peněžitého trestu. Předmětem zajištění přitom není majetek odsouzené právnické osoby, který je podle § 3 zákona o výkonu zajištění majetku a věcí z výkonu rozhodnutí o zajištění vyloučen.

3. Proti usnesení o zrušení zajištění podalo Ministerstvo financí (dále také, „ministerstvo“) zastupující poškozenou Českou republiku včasnou blanketní stížnost, která směřovala do ve všech jeho výrocích, s příslibem, že na výzvu soudu bude řádně odůvodněna. Stížnost byla následně na výzvu stížnostního soudu odůvodněna. V odůvodnění ministerstvo uvedlo, že si je vědomo, že došlo k uplynutí doby čtyř měsíců ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byli obžalovaní uznáni vinnými, nicméně zároveň je přesvědčeno, že v důsledku následného procesního vývoje v této věci by bylo zrušením zajištění zabráněno v účinném uplatnění práv poškozené České republiky. V současné době je ze strany soudní exekutorky JUDr. Ingrid Švecové, Exekutorský úřad Praha 3, vedeno exekuční řízení pod sp. zn. 091 EX 00427/24 vůči Ing. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Mgr. [jméno] [příjmení], společnosti VARIEL, a.s. a společnosti GENT, a.s. Exekučním titulem byl rozsudek městského soudu ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. 42 T 7/2021, ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 9. 2023, č.j. 4 To 42/2023-20946. Nicméně s ohledem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2024, sp. zn. 5 Tdo 302/2024, kterým byl přerušen výkon rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 9. 2023, č.j. 4 To 42/2023-20946, a rozsudku městského soudu ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. 42 T 7/2021, ve vztahu k obviněným [příjmení] [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení], Mgr. [jméno] [příjmení], Ing. [jméno] [příjmení] a společnosti VARIEL, a.s., došlo usnesením soudní exekutorky ze dne 15. 5. 2024, č.j. EX 00427/24-122, k odložení provedení exekuce do doby pravomocného skončení dovolacího řízení. Zmíněným usnesením Nejvyššího soudu došlo k přerušení výkonu rozsudku dle § 265o odst. 1 tr. ř. Trestní řád v tomto ustanovení konstatuje odklad či přerušení výkonu rozhodnutí jako celku. Nejde tedy jen o odklad či přerušení výkonu uložené sankce, ale i dalších výroků rozhodnutí tedy i výroku o náhradě škody. Nadto se z bodu 5 odůvodnění usnesení Nejvyššího soudu podává, že cílem Nejvyššího soudu bylo zcela nepochybně odložit i výkon výroku o náhradě škody. V současné době tedy nastala situace, kdy nelze vymáhat soudem pravomocně přiznaný nárok na náhradu škody, neboť v tom brání usnesení Nejvyššího soudu, kterým byla přerušena vykonatelnost výroku o náhradě škody. Ministerstvo si je vědomo, že § 48 odst. 1 písm. c) tr. ř. spojuje zrušení zajištění nároku poškozené s uplynutím čtyř měsíců ode dne nabytí právní moci rozsudku, avšak přesto má za to, že usnesení Nejvyššího soudu je nutno považovat za skutečnost která brání postupu dle § 48 odst. 1 písm. c) tr. ř., příp. za skutečnost, v důsledku které by aplikace § 48 odst. 1 písm. c) tr. ř. znamenala narušení smyslu zajištění nároku poškozené a zásah do jejích práv. Ministerstvo tedy navrhuje, aby Vrchní soud v Praze rozhodnul tak, že se napadené usnesení městského soudu ruší. Pro případ, že by Vrchní soud v Praze stížnost zamítnul a napadené usnesení městského soudu potvrdil, pak ministerstvo navrhuje, aby Vrchní soud v Praze současně s vydáním rozhodnutí o stížnosti rozhodnul o zajištění (resp., znovuzajištění) nároku na náhradu škody ve smyslu ustanovení § 47 odst. 1, odst. 2 tr. ř. na majetku obviněných, a to až do výše nároků na

náhradu škody přiznaných poškozené rozsudkem městského soudu ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. 42 T 7/2021, ve znění rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 9. 2023, č.j. 4 To 42/2023-20946, neboť v dané věci stále probíhá tr. řízení.

4. Vrchní soud v Praze (dále také, „vrchní soud“) na podkladě podané stížnosti přezkoumal ve smyslu § 147 odst. 1 tr. ř. správnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení, jež napadenému usnesení předcházelo, a dospěl k závěru, že stížnost není důvodná.

5. Podle § 48 odst. 1 písm. c) tr. ř. soud a v přípravném řízení státní zástupce zajištění zruší, pokud uplynou čtyři měsíce ode dne, kdy nabyl právní moci rozsudek, jímž byl obžalovaný uznán vinným, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci usnesení, jímž byla věc postoupena jinému orgánu. Platí přitom, že lhůta 4 měsíců, počínající dnem právní moci odsuzujícího rozsudku (trestního příkazu) nebo usnesení o postoupení věci jinému orgánu, je lhůtou zákonnou, kdy tak nelze příslušným orgánem činným v trestním řízení rozhodnout o jejím případném prodloužení.

6. Ze spisového materiálu bylo zjištěno, že rozsudek, kterým byli odsouzený [příjmení] [jméno] [příjmení] a spol. uznáni vinnými nabyt právní moci dne 20. 9. 2023. Městský soud rozhodl podle § 48 odst. 1 písm. c) tr. ř. o zrušení zajištění věcí (specifikovaných výše v bodě 1.) dne 12. 3. 2024, tedy po uplynutí čtyř měsíců od právní moci odsuzujícího rozsudku. K rozhodnutí městského soudu vrchní soud vzhledem k výše uvedenému výkladu § 48 odst. 1 písm. c) tr. ř. konstatuje, že městský soud nepochybil, o zrušení zajištění rozhodl správně a stížnosti poškozené České republiky zastoupené Ministerstvem financí v této věci není možné vyhovět.

7. Vrchní soud si je vědom, že může být usnesením městského soudu zmařen původní účel zajištění, jak je ve stížnosti upozorňováno. Vrchní soud však v tomto ohledu současně upozorňuje, že vydání zajištěného majetku není úkolem soudů v rámci trestního řízení. Nárok poškozené pravomocně přiznaný v trestním řízení totiž nelze uspokojit přímo ze zajištěného majetku přes orgány činné v trestním řízení. Smyslem zajištění nároku podle § 47 tr. ř. je pouze zajistit majetek odsouzených do doby, kdy poškozená může svůj nárok na náhradu škody, nemajetkové újmy či vydání bezdůvodného obohacení způsobených trestným činem uplatnit návrhem na výkon rozhodnutí v občanskoprávním řízení (podle § 251 a násl. občanského soudního řádu nebo exekučním návrhem podle § 35 a násl. exekučního řádu). Zákonem stanovená čtyřměsíční lhůta pro trvání zajištění po právní moci rozhodnutí slouží k tomu, aby poškozená mohla učinit patřičné kroky směřující k uspokojení jejího nároku. Po uplynutí této lhůty je zrušení zajištění obligatorní, přičemž ani nelze rozhodnout o jejím prodloužení, jak již bylo vysvětleno. V tomto ohledu poškozená jednala správně, neboť dle zjištění vrchního soudu podala návrh na nařízení exekuce v únoru 2024 a následně bylo zahájeno exekuční řízení. Toto řízení je sice v současné chvíli odloženo v důsledku usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14. 5. 2024, č.j. 5 Tdo 302/2024, kterým došlo dle § 265o odst. 1 tr. ř. k přerušení výkonu rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 9. 2023, č.j. 4 To 42/2023-20946, a rozsudku městského soudu ze dne 26. 1. 2023, sp. zn. 42 T 7/2021. To však nic nemění na skutečnosti, že poškozená se na základě pravomocného rozsudku, který dosud nebyl zrušen oprávněně domáhá uspokojení svého nároku na náhradu škody v občanskoprávním řízení, a že dispozice s majetkem specifikovaným výše v bodě 1. zůstává vzhledem k probíhajícímu exekučnímu řízení nadále omezena dle ustanovení občanského soudního řádu či exekučního řádu. Nehledě na to nicméně v nyní posuzované věci platí, městský soud ke zrušení zajištění přistoupit musel a vrchnímu soudu nezbylo než jeho zákonné rozhodnutí potvrdit.

8. Vzhledem ke shora uvedenému Vrchní soud v Praze dospěl k závěru, že městský soud postupoval v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu a shledal stížnost poškozené České republiky zastoupené Ministerstvem financí nedůvodnou a proto podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. ji zamítnul.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není další řádný opravný prostředek přípustný.

Praha 6. září 2024

JUDr. Luboš Vlasák
předseda senátu